

OŚ.604.7.2025

2025 -03- 20

Gorzów Wlkp., dnia 20 marca 2025 r.

Komisja Zdrowia Publicznego

Zgodnie z wytycznymi Komisji Zdrowia Publicznego do dnia 15-go każdego miesiąca pracownik Biura Ochrony Środowiska przygotowuje informację o poprawie jakości powietrza. Informacja ta rozsyłana jest do gmin Powiatu Gorzowskiego z prośbą o jej umieszczenie na stronie internetowej danego Urzędu, stronie Facebookowej oraz na tablicy ogłoszeń. Jedyną gminą, która nie wywiązuje się z tego obowiązku jest Gmina Santok.

Poziom jakości powietrza na terenie Powiatu Gorzowskiego sprawdzany jest codziennie przez pracownika merytorycznego zajmującego się tematyką powietrza - jakość powietrza na terenie powiatu przedstawia się na poziomie dobrym i ulega ona pogorszeniu w okresie jesienno-zimowym. Na terenie Gminy Santok pojawiają się incydenty związane z zawyżonym poziomem pyłów w powietrzu. Sytuacja ta ma miejsce w szczególności w godzinach porannych, trwa nie dłużej niż kilkadziesiąt minut i spowodowana jest ona nałożeniem się na siebie kilku czynników: temperatury powietrza, ciśnienia atmosferycznego, kierunku wiatru i wilgotności powietrza. Czujnik jakości powietrza zainstalowany jest w miejscowości Santok na wysokości 2 m nad chodnikiem przy drodze powiatowej nr 1365F. W godzinach porannych o tej porze jest wzmożony ruch pojazdów, czego efektem jest zwiększony poziom pyłów.

Co kwartał Miasta/Gminy Powiatu Gorzowskiego przesyłają do Starosty Gorzowskiego informację dotyczącą podjętych działań dotyczących poprawy jakości powietrza na swoim terenie. Od ostatniego posiedzenia Komisji Zdrowia Publicznego na którym zostały przedstawione dane z zakresu czystości powietrza sytuacja ta uległa poprawie.

Należy również wspomnieć, iż Gmina Deszczno jest w województwie lubuskim liderem inwestycji ekologicznych w domach jednorodzinnych w programie Czyste Powietrze.

Zgodnie z art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r., poz. 54, ze zm.) sejmik województwa w drodze uchwały określa program ochrony powietrza.

W myśl art. 94 ust. 2a pkt 1 niniejszej ustawy Prawo ochrony środowiska zarząd województwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu oraz właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska co roku, w terminie do dnia 31 marca, za poprzedni rok kalendarzowy, sprawozdanie okresowe z realizacji programu ochrony powietrza i jego aktualizacji lub planu działań krótkoterminowych.

Na potrzeby powyższych sprawozdań, wójt, burmistrz lub prezydent miasta oraz starosta przekazują, w zakresie swojej właściwości, właściwemu zarządowi województwa oraz właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska co roku, w terminie do dnia 15 lutego, za poprzedni rok kalendarzowy, sprawozdanie okresowe z realizacji programu ochrony powietrza i jego aktualizacji lub planu działań krótkoterminowych (art. 94 ust. 2c pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Ponadto, na podstawie art. 84 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy Prawo ochrony środowiska starostowie mają obowiązek przekazać organowi przyjmującemu program, informację o wydawanych decyzjach mających wpływ na realizację programu.

W 2024 roku obowiązywał program ochrony powietrza wraz z planami działań krótkoterminowych przyjęty uchwałą nr LVII/885/23 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 9 października 2023 r.

Sprawozdanie to dotyczyło w przeważającej części zadań gmin. W związku z powyższym, wypełnione zostało jedynie zestawienie informacji na temat realizacji działań naprawczych, które opisywało rozwój infrastruktury edukacyjnej w ramach Programu Regionalnego wsparcia Edukacji Ekologicznej „Ekopracownia – zielone serce szkoły” na terenie Lipek Wielkich. Działanie to trwało od dnia 01.01.2024 r. do dnia 30.06.2024 r. Przeprowadzono 17 kampanii i jedną akcję szkolną. Sześć tysięcy sto osób zostało objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi (środki własne – 8 855,99 zł, NFOŚiGW – 68 912,4 zł). Jednocześnie, rozwój infrastruktury edukacyjnej nastąpił również w ramach programu „Kwiaty za elektrograty” na terenie Lipek Wielkich. Działanie to trwało od dnia 01.01.2024 r. do dnia 31.12.2024 r. Przeprowadzona została jedna kampania i jedna akcja szkolna. Przygotowano sześć materiałów edukacyjnych, a 80 osób zostało objętych działaniami informacyjnymi i edukacyjnymi.

Ponadto, jako działanie dodatkowe w sprawozdaniu wskazano zwiększenie liczby ścieżek rowerowych na terenie Powiatu Gorzowskiego w 2024 r. (podczas realizacji następujących inwestycji:

- „Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 1406F na odcinku Kłodawa-Wojcieszycze, Wojcieszycze DK22 oraz przebudowa drogi nr 1404F na odcinku Wojcieszycze-Różanki” – wybudowano ścieżkę rowerową o długości 3,32 km, całkowita wartość inwestycji 12 280 870,81 zł, w tym kwota dofinansowania 9 500 000,00 zł;
- „Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 1406F na odcinku Wawrów-Czechów, Etap II – wybudowano ścieżkę rowerową o długości 0,606 km, całkowita wartość inwestycji 6 155 617,25 zł, w tym kwota dofinansowania 2 642 539,00 zł.

Na tej podstawie, Starosta Gorzowski za pismem z dnia 10.02.2025 r. przesłał wypełniony arkusz sprawozdawczy do Marszałka Województwa Lubuskiego oraz do Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Jednocześnie, została przesłana przez tut. Organ informacja skierowana do Marszałka Województwa Lubuskiego dotycząca nowych i zmienionych decyzji oraz o zgłoszeniach instalacji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wydanych oraz przyjętych w 2024 r.

W 2024 r. Starosta Gorzowski wydał trzy decyzje na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza. Pierwsza z nich dotyczyła instalacji energetycznej, druga instalacji do produkcji metalowych elementów stolarki budowlanej, okien, fasad i drzwi oraz konstrukcji metalowych. Z kolei trzecia decyzja była decyzją zmieniającą i dotyczyła instalacji do produkcji lamp samochodowych.

Starosta Gorzowski w 2024 r. przyjął siedem zgłoszeń instalacji mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko, takich jak: dwie instalacje energetyczne, dwie instalacje do magazynowania paliw płynnych, instalacja do powlekania, instalacja spawalnicza oraz instalacja spalania paliw.

Nadmieniam, iż przed przyjęciem zgłoszenia czy też wydaniem decyzji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza przeprowadzone są każdorazowo oględziny instalacji, celem zweryfikowania czy informacje zawarte w zgłoszeniu czy też wniosku są zgodne ze stanem faktycznym.

Zgodnie z wytycznymi przekazanymi podczas posiedzenia Komisji Zdrowia Publicznego, która odbyła się w dniu 06.09.2024 r. zostało przygotowane pismo do Miast/Gmin Powiatu Gorzowskiego dotyczące: sposobu informowania mieszkańców o możliwości wymiany pieców oraz kotłów; posiadania programów pomocowych wymiany pieców oraz kotłów, finansowanych wyłącznie ze środków własnych; wskazania procentu (liczby) mieszkańców, którzy wymienili piec/kotły oraz czy brak wymiany tych urządzeń spowodowany jest względami finansowymi bądź trudnościami przy wypełnianiu wniosków.

Na powyższe zapytanie odpowiedziały wszystkie gminy.

Wójt Gminy Lubiszyn poinformował, iż zawarł porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze. Na mocy tego porozumienia na terenie gminy uruchomiono punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze”. W ramach działalności tego punktu mieszkańcy mogą składać wnioski o dofinansowanie na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła. Ponadto, w trakcie wizyt w punkcie informacyjnym społeczność jest powiadamiana o konieczności wymiany wspomnianych urządzeń do dnia 1 stycznia 2027 r. Na stronie internetowej Gminy Lubiszyn regularnie umieszczane są informacje dotyczące możliwości wymiany pieców oraz kotłów. Dodatkowo, zgodnie z danymi wygenerowanymi z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (stan na dzień 31 grudnia 2023 r.) na terenie Gminy Lubiszyn zainstalowanych było 18,87% pieców klasy 5 oraz kotłów spełniających wymagania Ekoprojektu.

Z kolei Burmistrz Miasta i Gminy Witnica wskazał, iż minimum dwa razy w roku organizowane są spotkania z mieszkańcami, podczas których przekazywane są informacje o możliwościach związanych z otrzymaniem dofinansowania na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła oraz codziennie przeprowadzane są konsultacje z mieszkańcami. Ponadto, oprócz programu „Czyste Powietrze” oraz „Ciepłe Mieszkanie” udzielane są dotacje z budżetu Gminy na zadania związane z wymianą źródła ciepła. Z posiadanych przez Urząd informacji wynika, iż od 2023 r. pięćdziesiąt dwa gospodarstwa domowe złożyły deklarację dotyczącą źródeł ciepła i źródeł spalania paliw, w których zadeklarowano wymianę starego pieca i montaż nowego źródła ciepła lub montaż źródła ciepła dla budynku nowo wybudowanego. Z informacji otrzymywanych od mieszkańców podczas udzielanych konsultacji programu „Czyste Powietrze” głównymi problemami blokującymi wymianę pieca są brak: środków finansowych, brak możliwości dofinansowania pieca węglowego, strach przed nowymi źródłami ciepła oraz obawa przed wysokimi rachunkami za prąd/gaz, strach przed ewentualnym brakiem dostawy prądu/gazu.

Liczba zainstalowanych źródeł ciepła na terenie Gminy Witnica.

Źródła ciepła	Liczba zewidencjonowanych źródeł ciepła
Kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z ręcznym podawaniem paliwa/zasypowy	1641
Kocioł gazowy/bojler gazowy/podgrzewacz gazowy przepływowy/kominek gazowy	1601
Piec kaflowy na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy)	1106
Ogrzewanie elektryczne/bojler elektryczny	567
Kominek/koza/ogrzewacz powietrza na paliwo stałe (drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy, węgiel)	467

Kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z automatycznym podawaniem paliwa/ z podajnikiem	448
Trzon kuchenny/piecokuchnia/kuchnia węglowa	235
Pompa ciepła	153
Kolektory słoneczne do ciepłej wody użytkowej lub z funkcją wspomagania ogrzewania.	99
Miejska sieć ciepłownicza/ciepło systemowe/lokalna sieć ciepłownicza	53
Kocioł własny	19

Źródło: Burmistrz Miasta i Gminy Witnica, stan na 20.12.2024 r.

Wśród kotłów na paliwa stałe tylko 21 spełnia wymagania Ekoprojektu (kotły najlepszej klasy). Niestety dominują kotły poniżej klasy 3. Liczba kotłów na paliwa stałe z przypisaną klasą jest następująca:

- klasa 3 – 267 kotłów;
- klasa 4 – 140 kotłów;
- klasa 5 – 259 kotłów.

Na terenie Miasta i Gminy Witnica jest aż 987 kotłów, które nie posiadają żadnej informacji o klasie.

Liczba kotłów według rodzajów stosowanych paliw stałych w kotłach wygląda następująco:

- węgiel i paliwa węgl pochodne – 1454 kotły;
- drewno kawałkowe – 1431 kotły;
- pellet drzewny – 165 kotłów;
- inny rodzaj biomasy – 18 kotłów.

Gmina Witnica od 2018 roku udziela dotacji na likwidację systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na systemy spełniające obowiązujące normy. Rada Miejska w Witnicy podjęła uchwałę nr L/664/2022 z dnia 24.02.2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr LXIV/393/2018 Rady Miejskiej w Witnicy z dnia 29.03.2018 r. sprawie przyjęcia regulaminu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła. Zgodnie z przyjętymi założeniami wysokość udzielonej dotacji nie może przekroczyć kwoty 5 000,00 zł na jeden budynek/lokal mieszkalny. W 2024 r. udzielono dwóch dotacji o łącznej wartości 10 000,00 zł. W 2024 roku pracownicy Urzędu odbyli 6 wizyt u mieszkańców. Podczas tych wizyt przedstawiane były korzyści związane z dofinansowaniem z programów między innymi Czyste Powietrze oraz Ciepłe Mieszkanie. Ponadto, Gmina Witnica w styczniu 2024 r. podpisała umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na dofinansowanie w ramach programu Ciepłe Mieszkanie, kierowanego do wspólnot oraz mieszkańców budynków wielorodzinnych na wymianę źródeł ciepła opartych na paliwie stałym poniżej 5 klasy na nowe efektywne źródła ciepła. Dodatkowo, możliwa jest: wymiana stolarki okiennej i drzwiowej oraz w przypadku wspólnot - ocieplenie budynku. Do grudnia 2024 r. w ramach programu złożono 10 wniosków o dofinansowanie, rozliczono w tym roku dofinansowania dla 4 beneficjentów na łączną kwotę 57 718,63 zł. Pozostali beneficjenci mają czas na realizację zadań do dnia 30.06.2025 r. Nabór wniosków w programie trwa do 30.05.2025 r. Łączna kwota otrzymanego dofinansowania dla Gminy z przeznaczeniem dla mieszkańców zgodnie z umową wynosi 2 633 000,00 zł.

Niezależnie od pozostałych gmin podobne działania podjął Burmistrz Miasta Kostrzyn nad Odrą. Miasto to od 2016 r. udziela dotacji celowej z budżetu na zadania służące poprawie jakości powietrza. Na początku każdego roku ogłaszany jest nabór wniosków o przyznanie dofinansowania do trwałej wymiany starych kotłów lub palenisk węglowych będących jedynym źródłem ciepła na m.in. gazowe, olejowe, elektryczne w nieruchomościach położonych w granicach miasta. Dofinansowanie to pokrywa do 50% kosztów kwalifikowanych inwestycji, jednakże nie więcej niż 3 000 złotych brutto w lokalach w budynku wielorodzinnym i nie więcej niż 5 000 złotych brutto w budynkach jednorodzinnych. Informacja o naborze umieszczana jest na stronie internetowej miasta, w lokalnej prasie (np. Samorządny Kostrzyn) oraz na słupach i tablicach ogłoszeniowych zlokalizowanych w różnych częściach miasta. Dodatkowo, Urząd ma od 2021 r. podpisane porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze dotyczące wspólnej realizacji programu „Czyste Powietrze”. W ramach porozumienia prowadzony jest punkt informacyjno-konsultacyjny. Pracownicy Urzędu udzielają informacji i pomagają składać wnioski o dofinansowanie oraz wnioski o płatność. Dwa razy do roku organizowane są spotkania z mieszkańcami. Ponadto, przy okazji różnych imprez plenerowych jak np. dni miasta, pikniki ekologiczne, festyny rodzinne wystawiane jest stoisko, a pracownicy Urzędu udzielają informacji o programie i odpowiadają na pytania mieszkańców. W 2023 r. Burmistrz Miasta Kostrzyn nad Odrą zawarł umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze o dofinansowanie w ramach programu Ciepłe Mieszkanie. Urząd nie prowadzi ewidencji pieców/kotłów na paliwo stałe, tym samym nie posiada wiedzy o liczbie mieszkańców, która wymieniła tzw. „kopciuchy” na ekologiczniejsze źródła ogrzewania. Z dotacji celowej z budżetu Miasta do tej pory skorzystało 69 mieszkańców. W ramach programu „Czyste Powietrze” na dzień 30.09.2024 r. złożono 77 wniosków o dofinansowanie, a Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze zawarł 75 umów o dofinansowanie, zrealizowane zostały 43 przedsięwzięcia. Jednakże należy mieć na uwadze, że z programu „Czyste Powietrze” nie mogą skorzystać wszyscy właściciele nieruchomości w mieście. Program skierowany jest do właścicieli budynków wybudowanych przez 2014 r., uzależniony też jest od wysokości dochodów i dodatkowo można uzyskać dofinansowanie tylko na termomodernizację budynku (docieplenie ścian, dachu, wymianę okien czy drzwi bez wymiany źródła ciepła). Z programu „Ciepłe Mieszkanie” do tej pory skorzystał tylko jeden mieszkaniec. Głównym czynnikiem powodującym brak wymiany kotłów i pieców na paliwo stałe są względy finansowe – wykorzystywanie do ogrzewania węgla czy drewna w dalszym ciągu jest tańszym rozwiązaniem niż ogrzewanie gazem czy ogrzewanie elektryczne.

Natomiast Gmina Santok informuje mieszkańców o możliwości wymiany pieców oraz kotłów poprzez naszą stronę internetową oraz za pośrednictwem strony na Facebook. Gmina ta nie posiada jednak programów pomocowych dotyczących powyższych kwestii finansowanych wyłącznie ze środków własnych. Również nie prowadzone są żadne statystyki ani rejestry dotyczące liczby wymienianych źródeł ciepła. Nie prowadzone są żadne statystyki dotyczące kwestii przyczyn braku wymiany źródeł ciepła.

Podobne działania podejmuje Gmina Deszczno. W gminie tej nie funkcjonuje gminny program wymiany kotłów na paliwo stałe. Mieszkańcy są informowani o możliwościach

skorzystania z programu „Czyste Powietrze”. Działania informacyjne prowadzone są w oparciu o punkt informacyjny w Urzędzie. Przeprowadzane są rozmowy telefoniczne, a mieszkańcy są informowani podczas zebrań wiejskich.

Wójt Gminy Bogdaniec wskazał, iż od 2020 r. w Urzędzie działa punkt konsultacyjny programu „Czyste Powietrze”. O możliwości skorzystania z dofinansowania do wymiany źródła ciepła mieszkańcy są informowani poprzez stronę internetową urzędu, tablice informacyjne oraz poprzez spotkania z mieszkańcami. Gmina również dofinansowuje wymianę źródła ciepła poprzez udzielenie dotacji celowej z budżetu Gminy Bogdaniec. Na dzień 30.09.2024 r. z dofinansowania z programu „Czyste Powietrze” zostało zrealizowanych 174 przedsięwzięć.

Z kolei Wójt Gminy Kłodawa poinformował, iż mieszkańcy Gminy informowani są o możliwości wymiany źródła ciepła za pomocą mediów społecznościowych oraz w trakcie imprez gminnych. W 2024 r. został ogłoszony nabór wniosków o udzielenie dotacji na dofinansowanie kosztów wymiany nieekologicznych pieców na terenie Gminy. Dotacje są udzielane m.in. osobom fizycznym ze środków budżetu Gminy Kłodawa na zadanie służące ograniczeniu niskiej emisji, polegające na wymianie źródła ciepła w budynkach mieszkalnych, na źródła o niskiej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Na realizację zadania w 2024 r. przeznaczono kwotę w wysokości 100 000 zł.

Lp.	Rodzaj źródła ciepła	Ilość sztuk w gminie	%
1	Kocioł gazowy/bojler gazowy/podgrzewacz gazowy przepływowy/kominek gazowy	1436	23,55
2	Kominek/koza/ogrzewacz powietrza na paliwo stałe (drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy, węgiel)	1329	21,79
3	Ogrzewanie elektryczne/bojler elektryczny	1294	21,22
4	Kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy z ręcznym podawaniem paliwa/zasypowy	606	9,94
5	Kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) z automatycznym podawaniem paliwa/ z podajnikiem	402	6,59
6	Piec kaflowy na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy)	345	5,66
7	Pompa ciepła	309	5,07
8	Trzon kuchenny/piecokuchnia/kuchnia węglowa	191	3,13
9	Kolektory słoneczne do ciepłej wody użytkowej lub z funkcją wspomagania ogrzewania.	132	2,16
10	Kocioł olejowy	48	0,79
11	Miejska sieć ciepłownicza/ciepło systemowe/lokalna sieć ciepłownicza	6	0,10

Źródło: Wójt Gminy Kłodawa, dane na dzień 30.09.2024 r.

Działania gmin w zakresie poprawy jakości powietrza za III kwartał 2024 r. przedstawiają się następująco:

Kwota ogółem przeznaczona na poprawę jakości powietrza na terenie gmin to 463 500,94 zł.

- Gmina Bogdaniec - 0 zł;
- Gmina Deszczno - 0 zł;
- Gmina Kłodawa – 35 000 zł;

- Gmina Lubiszyn - 0 zł;
- Gmina Santok - 0 zł;
- Miasto i Gmina Witnica - 68 618,52 zł;
- Miasto Kostrzyn nad Odrą - 359 882,42 zł.

Działania gmin w zakresie poprawy jakości powietrza za IV kwartał 2024 r. przedstawiają się następująco:

Kwota ogółem przeznaczona na poprawę jakości powietrza na terenie gmin to 366 337,80 zł.

- Gmina Bogdaniec - 0 zł;
- Gmina Deszczno - 0 zł;
- Gmina Kłodawa - 10 000 zł;
- Gmina Lubiszyn - 0 zł;
- Gmina Santok - 0 zł;
- Miasto i Gmina Witnica - 97 635,36 zł;
- Miasto Kostrzyn nad Odrą - 258 702,44 zł.

Do podjętych działań dotyczących poprawy jakości powietrza należy zaliczyć:

- monitoring jakości powietrza,
- podjęcie współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
- przeprowadzenie inwestycji związanych z termomodernizacją obiektów różnego typu,
- udzielanie dotacji celowej na wymianę źródła ciepła,
- informowanie mieszkańców gmin o możliwości uzyskania dotacji na wymianę źródeł ciepła oraz pomoc ludności przy wypełnianiu wniosków (otworenie punktów informacyjno – konsultacyjnych).

1. Gmina Bogdaniec – od 2020 r. działa punkt konsultacyjny Programu Czyste Powietrze. W ramach działalności punktu w IV kwartale 2024 r. zostały złożone 4 wnioski o dofinansowanie do wymiany źródła ciepła.
2. Gmina Kłodawa – informowanie mieszkańców o stanie jakości powietrza na terenie gminy, o pomocy finansowej na wymianę źródła ciepła na ekologiczne (plakaty, informacja na stronie internetowej), pomoc mieszkańcom w wypełnianiu wniosku o dotację na wymianę źródła ciepła, punkt konsultacyjny Czyste Powietrze. W III kwartale 2024 r. przydzielono: jedną dotację na wymianę pieca w kwocie 5 000,00 zł, jedną dotację na pompę ciepła w kwocie 5 000,00 zł, dwie dotacje na piec na pellet o podwyższonym standardzie z dociepleniem w kwocie 5 000,00 zł każda, trzy dotacje na kocioł gazowy w kwocie 5 000,00 zł każda, jedna dotacja na kocioł na pellet z dociepleniem w kwocie 5 000,00 zł. Wydano 363,44 zł na abonament za system monitorowania jakości powietrza oraz przeprowadzono 5 kontroli pieców. W IV kwartale 2024 r. przydzielono: jedną dotację na pieca w kwocie 5 000,00 zł, jedną dotację na pompę ciepła w kwocie 5 000,00 zł oraz wydano 363,44 zł na abonament za system monitorowania jakości powietrza.

Przeprowadzono pięć kontroli pieców. Gmina Kłodawa na dzień 31.12.2024 r. złożyła 317 wniosków

do programu „Czyste Powietrze. Liczba zawartych umów o dofinansowanie wyniosła 280. Zrealizowane zostały 152 przedsięwzięcia na łączną kwotę 5 508 484,23 zł.

3. Gmina Lubiszyn – Gmina nie udziela dotacji ze środków własnych. Podjęta została współpraca z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w celu wdrażania programu Czyste Powietrze, w którym środki dedykowane są na termomodernizację budynków mieszkalnych oraz wymianę źródeł ciepła dla mieszkańców gminy. W okresie sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli w zakresie jakości powietrza. Czynności takie podejmowane są niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia od osób fizycznych/podmiotów lub powzięcia informacji przez pracowników Urzędu Gminy o występujących nieprawidłowościach w obszarze ochrony powietrza. W ramach programu Czyste Powietrze w III kwartale 2024 r. zrealizowano 11 przedsięwzięć, w tym zakup pompy ciepła powietrze/woda, połączenie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, wymianę wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła oraz zainstalowanie mikroinstalacji fotowoltaicznej. Z kolei w IV kwartale 2024 r. Gmina Lubiszyn zrealizowała 6 przedsięwzięć, w tym zakup pompy ciepła powietrze/woda, połączenie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, zainstalowanie mikroinstalacji fotowoltaicznej.
4. Miasto i Gmina Witnica – promocja programu Czyste Powietrze. W III kwartale 2024 r. zakupiono pompę ciepła powietrze/woda (o podwyższonej klasie efektywności energetycznej (A)), kocioł gazowy kondensacyjny, wymieniono również kocioł na węgiel, zakupiono kocioł na pellet drzewny oraz termomodernizowano budynek (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej). W tym okresie czasu trzy podmioty skorzystały z dotacji. Z kolei w IV kwartale 2024 r. zakupiono kocioł gazowy kondensacyjny, wymieniono kocioł na węgiel, zakupiono kocioł na pellet drzewny, podłączono ogrzewanie elektryczne, podłączono instalację centralnego ogrzewania, podłączono instalację ciepłej wody użytkowej oraz termomodernizowano budynek (wymiana stolarki okiennej i drzwiowej). Z dotacji skorzystało 7 podmiotów. Pracownicy Gminy wizytowali również mieszkańców. Podczas tych odwiedzin dokonywano oceny obecnego źródła ciepła i stanu budynku pod kątem termomodernizacji i przedstawienia korzyści z programów wspierających.
5. Miasto Kostrzyn nad Odrą – w III kwartale 2024 r. zostały złożone dwa wnioski o dofinansowanie z programu Czyste Powietrze za pośrednictwem gminy oraz podpisano jedną umowę o dofinansowanie z programu „Ciepłe Mieszkanie. Jedna umowa z programu „Czyste Powietrze” dotyczyła zakupu okien i drzwi (maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania to 13 000 zł). Z kolei druga umowa umożliwiła demontaż nieefektywnego źródła ogrzewania i zakup kotła gazowego kondensacyjnego (maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania to 25 000 zł). Z kolei umowa z programu „Ciepłe Mieszkanie” zawierała demontaż nieefektywnego źródła ciepła, zakup i montaż kotła gazowego kondensacyjnego, wymianę okien i drzwi (szacunkowa maksymalna kwota dotacji

8 100 zł). W III kwartale 2024 r. Straż Miejska przeprowadziła 3 interwencje w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzeznaczonych. Odnotowane zostało jedno wykroczenie i nałożono jeden mandat. W zakresie przestrzegania zakazu emisji pyłów odnotowano 18 kontroli. Uprzątnięte zostały ulice, chodniki, ciągi pieszo-rowerowe i parkingi na łączną kwotę 313 782,42 zł. W IV kwartale 2024 r. złożone zostały dwa wnioski o dofinansowanie programu „Czyste Powietrze” za pośrednictwem miasta. Umowy te dotyczyły termomodernizacji – zakup okien i drzwi (maksymalna kwota dofinansowania to 26 000 zł). W tym okresie czasu Straż Miejska przeprowadziła dwie kontrole i 8 interwencji w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzeznaczonych. Pobrane zostały 3 próbki popiołu. W zakresie przestrzegania zakazu emisji pyłów odnotowano 13 kontroli i 1 interwencję. Uprzątnięte zostały ulice, chodniki, ciągi pieszo-rowerowe i parkingi na łączną kwotę 181 758,30 zł. W IV kwartale 2024 r. załatano i uzupełniono dziury oraz ubytki w jezdni o łącznej powierzchni 280,73 m². Koszt napraw wyniósł 59 944,14 zł.

6. Gmina Deszczno – mieszkańcy korzystają z programu Czyste Powietrze, monitorowanie liczby podpisywanych umów realizuje Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki w Zielonej Górze. Gmina nie prowadziła samodzielnych działań w zakresie dotowania wymiany źródeł ciepła.
7. Gmina Santok – w III kwartale 2024 r. wymieniono kotłownię gazową oraz zainstalowano mikro instalację fotowoltaiczną. Z kolei w IV kwartale 2024 r. zakupiono pompę ciepła powietrze/woda, wymieniono kotłownię gazową oraz zainstalowano mikro instalację fotowoltaiczną.

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA W 2024 ROKU

Gmina/Miasto	I kwartał (zł)	II kwartał (zł)	III kwartał (zł)	IV kwartał (zł)
Bogdaniec	0	0	0	0
Deszczno	0	0	0	0
Kłodawa	316,00	168 363,44	35 000,00	10 000,00
Kostrzyn nad Odrą	480 260,44	367 153, 01	359 882,42	258 702,44
Lubiszyn	0	0	0	0
Santok	0	0	0	0
Witnica	117 557,29	62 364,90	68 618,52	97 635,36
Razem	598 133,73	597 881,35	463 500,94	366 337,80
Ogółem	2 025 853,82			

(Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji pozyskanych od Gmin/Miast).

Należy wspomnieć, iż z dniem 28.11.2024 r. przyjmowanie nowych wniosków o dofinansowanie z programu „Czyste Powietrze” zostało zawieszone.

Gmina Deszczno od 2019 r. korzysta z programu „Mój Prąd”.

Realizacja programu „Mój Prąd” w Gminie Deszczno.

Program	Lata	Liczba złożonych wniosków na PV	Liczba wypłaconych wniosków na PV	Kwota dofinansowania wniosków na PV	Sumaryczna moc instalacji PV (kW)
MP 1	2019	13	11	50 527,85	67,23
MP 1	2020	7	7	35 000,00	43,29
MP 2	2020	51	40	20 000,00	293,105
MP 2	2021	84	81	40 5000,00	579,345
MP 2	2021	3	2	10 000,00	14,9
MP 3	2021	19	8	24 000,00	47,61
MP 3	2022	59	59	17 7000,00	332,245
MP 4	2022	12	7	28 000,00	35,395
MP 4	2023	6	6	36 000,00	41,19
MP 5	2023	11	11	70 809,40	70,885
MP 5	2024	4	4	26 000,00	33,38

(Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Deszczno na lata 2024-2027 z perspektywą na lata 2028-2031).

W chwili obecnej, Wójt Gminy Kłodawa na podstawie uchwały nr XII/97/19 Rady Gminy Kłodawa z dnia 30 października 2019 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych na dofinansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych służących ochronie powietrza oraz uchwały nr XIV/115/19 Rady Gminy Kłodawa z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr XII/97/2019 z dnia 30 października 2019 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowych na dofinansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych z zakresu ochrony powietrza od dnia 10.03.2025 r. do dnia 30.09.2025 r. z zastrzeżeniem możliwości do 15 grudnia oraz zawieszenia naboru z uwagi na przekroczenie środków przeznaczonych na to zadanie w budżecie gminy Kłodawa na 2025 r. przyznaje dotacje przedsięwzięć inwestycyjnych z zakresu ochrony powietrza obejmujących trwałą zmianę systemu ogrzewania: z systemu opartego na paliwie stałym klasy 3 lub niższej według normy PN-EN 303-5-2012 na system oparty na montażu nowych źródeł ciepła. Dotacja ta nie może być przeznaczona na refundację kosztów poniesionych przed datą zawarcia umowy o udzielenie dotacji. Wysokość dotacji wynosi 70% wartości inwestycji, nie więcej niż 5 000,00 zł.

W związku z podejmowaniem wspólnych działań mających na celu poprawę jakości powietrza na terenie Powiatu Gorzowskiego, Starosta Gorzowski poinformował pisemnie wszystkie Gminy/Miasta o ogłoszeniu przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze naboru dla gmin z terenu województwa lubuskiego na pełnienie roli operatora programu „Czyste Powietrze”. Zadania Operatora obejmują w szczególności pomoc w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie, wsparcie na etapie realizacji inwestycji, pomoc w rozliczeniu inwestycji i składaniu wniosków o płatność wszystkim mieszkańcom, którzy chcą skorzystać z podwyższonego poziomu dofinansowania. Za wsparcie gminnych operatorów wypłacane będzie łącznie 1700 złotych w formie zryczałtowanego dofinansowania za jedno przedsięwzięcie doprowadzające do wymaganego standardu energetycznego, w tym 500 złotych po zawarciu umowy o dofinansowanie przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta oraz 1200 złotych po rozliczeniu dla tego

przedsięwzięcia wniosku o płatność końcową. Na pierwsze zgłoszenia gmin do roli operatora Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze czeka do dnia 21.03.2025 r., a podpisywanie pierwszych porozumień operatorskich przewiduje się do dnia 31.03.2025 r.

Podsumowując, poziom jakości powietrza na terenie Powiatu Gorzowskiego jest dobry. Najgorsza jakość powietrza jest na terenie Gminy Santok. Jak co roku do dnia 15-go lutego do Marszałka Województwa Lubuskiego zostało przekazane sprawozdanie z programu ochrony powietrza wraz z planami działań krótkoterminowych wraz z informacją dotyczącą nowych i zmienionych decyzji oraz o zgłoszeniach instalacji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wydanych oraz przyjętych w 2024 r. Wszystkie Gminy/Miasta odpowiedziały na zapytanie dotyczące sposobu informowania mieszkańców o możliwości wymiany pieców oraz kotłów; posiadania programów pomocowych wymiany pieców oraz kotłów finansowanego wyłącznie ze środków własnych; wskazania procentu (liczby) mieszkańców, którzy wymienili piece/kotły oraz czy brak wymiany tych urządzeń spowodowany jest względami finansowymi bądź trudnościami przy wypełnianiu wniosków. Gminy/Miasta Powiatu Gorzowskiego zawarły porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze (istnieją punkty konsultacyjno-informacyjne). Niestety, tylko część Gmin/Miast wskazało liczbę/procent zainstalowanych źródeł ciepła (Lubiszyn, Witnica i Kłodawa). Do podjętych działań dotyczących poprawy jakości powietrza zaliczyć należy: monitoring jakości powietrza, podjęcie współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, przeprowadzenie inwestycji związanych z termomodernizacją obiektów różnego typu, udzielanie dotacji celowej na wymianę źródła ciepła, informowanie mieszkańców gmin o możliwości uzyskania dotacji na wymianę źródeł ciepła oraz pomoc ludności przy wypełnianiu wniosków (otworzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych). W 2024 r. na poprawę jakości powietrza na terenie Powiatu Gorzowskiego przeznaczono 2 025 853,82 zł. Należy również wspomnieć, iż cztery Gminy/Miasta udzielają dotacji celowej na finansowanie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła. Są to: Gmina Bogdaniec, Gmina Kłodawa, Miasto i Gmina Witnica oraz Miasto Kostrzyn nad Odrą. W przypadku podejrzenia palenia przez osobę fizyczną w piecu/kotle substancjami do tego nieprzeznaczonymi należy o tym fakcie poinformować straż gminną/miejską bądź pracownika urzędu gminy/miasta. Gdyby taka sytuacja dotyczyła przedsiębiorcy (zarówno podmiotu fizycznego prowadzącego działalność gospodarczą bądź podmiotu prawnego, np. spółki) należy zgłosić to do Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Niezależnie od powyższego, trzy gminy Powiatu Gorzowskiego mogłyby zintensyfikować działania mające na celu poprawę jakości powietrza - są to: Gmina Bogdaniec, Gmina Deszczno i Gmina Santok.

KIEROWNIK
Biura Ochrony Środowiska

Kamila Bednarska